प्रभात
प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com
Satara Edition 25 Feb 2025_009
25 Feb 2025

मराठी भाषा गौरवदिनी साहित्यिकांचा सन्मान

छत्रपती शिवाजी कॉलेजमध्ये गुरूवारी विविध स्पर्धांचे आयोजन

सातारा, दि. २४ (प्रतिनिधी) - येथील कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठाच्या भाषा मंडळ व घटक महाविद्यालय छत्रपती शिवाजी कॉलेजचा मराठी विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. २७ फेब्रुवारी रोजी सकाळी ११ वाजता कॉलेजच्या बॅरिस्टर पी. जी पाटील सभागृहात मराठी भाषा गौरव दिन समारंभाचे आयोजन करण्यात आले आहे. या समारंभात मान्यवर लेखकाचे व्याख्यान व गौरव समारंभ आयोजित केला आहे.

विद्यार्थ्यांच्या प्रतिभेला व भाषिक कौशल्याच्या आविष्काराला संधी मिळण्यासाठी मराठी वक्तृत्व, रांगोळी, कविता रसग्रहण, पुस्तक परीक्षण, निबंध इत्यादी स्पर्धाचे आयोजन करण्यात आले आहे. या स्पर्धेत यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, धनंजयराव गाडगीळ वाणिज्य महाविद्यालय व छत्रपती शिवाजी कॉलेजचे विद्यार्थी सहभागी होतील.

कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. ज्ञानदेव म्हस्के, रयत शिक्षण संस्थेचे ऑडिट विभागाचे सहसचिव प्राचार्य डॉ. राजेंद्र मोरे, विद्यापीठाचे पदाधिकारी, प्रमुख मान्यवरांच्या हस्ते या स्पर्धेतील विजेत्या विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र व सन्मानचिन्ह देऊन सन्मान करण्यात येणार आहे.भाषा मंडळाचे प्रभारी संचालक, मराठी विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. सुभाष वाघमारे यांच्याकडे लेखक, कवींनी नावे नोंदवावीत.

आपल्या प्रकाशित ग्रंथ, कलाकृतीची माहिती लेखी स्वरुपात द्यावी, त्याची नोंद मराठी विभागात ठेवली जाणार आहे. हे ग्रंथ विद्यार्थी व अभ्यासकांना उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. भाषा मंडळ व मराठी विभागाने मराठी भाषा संवर्धन करण्यासाठी कोणकोणते उपक्रम व कार्यक्रम घ्यावेत याबाबत साहित्यिकांनी आपल्या सूचना लेखी स्वरुपात मराठी विभागात द्याव्यात, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

दैनिक
एकमेव विचारपत्र
महाराष्ट्र न्यूज
https://mahanewsnet.com/ DailyMaharashtraNewsOfficial 8554047000
@DailyMaharashtraNews Maharshtranewslive @Maharashtranew7

मराठी भाषा गौरवदिनी सातारा जिल्ह्यातील साहित्यिकांचा सन्मान

छत्रपती शिवाजी कॉलेजमध्ये विविध प्रातिभ स्पर्धांचे आयोजन

*** महाराष्ट्र न्यूज नेटवर्क**

सातारा, दि. २३ फेब्रुवारी: येथील कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठाच्या भाषा मंडळ व घटक महाविद्यालय छत्रपती शिवाजी कॉलेजचा मराठी विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने २७ फेब्रुवारी २०२५ रोजी सकाळी ११ वाजता छत्रपती शिवाजी कॉलेजच्या बॅरिस्टर पी.जी पाटील सभागृहात 'मराठी भाषा गौरव दिन' समारंभाचे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

या समारंभात मान्यवर लेखकाचे व्याख्यान आयोजित केले असून मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठाच्या अग्रणी व घटक महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रतिभेला व भाषिक कौशल्याचा आविष्कार करण्यास संधी मिळण्यासाठी मराठी वक्तृत्व, रांगोळी, कविता रसग्रहण, पुस्तक परीक्षण, निबंध इत्यादी स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले आहे. या स्पर्धेत यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स, धनंजयराव गाडगीळ वाणिज्य महाविद्यालय व छत्रपती शिवाजी कॉलेजचे विद्यार्थी सहभागी होतील.

या स्पर्धेत प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांक मिळवून विजेत्या ठरलेल्या विद्यार्थ्यांना कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. ज्ञानदेव म्हस्के, रयत शिक्षण संस्थेचे ऑडीट विभागाचे सहसचिव प्राचार्य डॉ. राजेंद्र मोरे, विद्यापीठाचे पदाधिकारी, प्रमुख अतिथी वक्ते यांच्या हस्ते प्रमाणपत्र व सन्मानचिन्ह देऊन त्यांचा सन्मान करण्यात येणार आहे. मराठी भाषा गौरव दिनाचे औचित्य साधून भाषा मंडळ व मराठी विभागाने सातारा जिल्ह्यातील साहित्यिक यांचा प्रमाणपत्र देऊन सन्मान करण्याचे ठरविलेले आहे. तरी जे या समारंभास उपस्थित राहणार आहेत,अशा लेखक ,कवी यांनी भाषा मंडळाचे प्रभारी संचालक, मराठी विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. सुभाष वाघमारे मोबाईल नंबर ९८९०७२६४४० यांचेकडे आपली नावे नोंदवावीत. तसेच आपल्या प्रकाशित ग्रंथ, कलाकृती यांची माहिती लेखी स्वरुपात द्यावी तसेच प्रकाशित ग्रंथ छत्रपती शिवाजी कॉलेजच्या मराठी विभागात देण्यात यावे.

मराठी भाषेतून ज्यांनी साहित्य ग्रंथ प्रकाशित केले त्याची नोंद मराठी विभागात ठेवली जाणार आहे. हे ग्रंथ विद्यार्थी व अभ्यासक यांना हे ग्रंथ उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. त्यामुळे नोंदणी केलेल्या साहित्यिक यांनाच मराठी भाषा गौरव दिन समारंभात प्रमाणपत्र देऊन त्यांचा सन्मान केला जाईल.

भाषा मंडळ व मराठी विभाग यांनी मराठी भाषा संवर्धन करण्यासाठी कोणकोणते उपक्रम व कार्यक्रम घ्यावेत यासाठी या साहित्यिकानी आपल्या सूचना लेखी स्वरुपात मराठी विभागात द्याव्यात असे आवाहन करण्यात आलेले आहे.

सातारा जिल्ह्यातील साहित्यिकांचा सन्मान.

मराठी भाषा गौरव दिनाच्या निमित्ताने.....

डॉ. संजयकुमार मधुकर सरगडे
छत्रपती शिवाजी कॉलेज,सातारा

ज्ञानपीठ पुरस्कार विजेते मराठीतील साहित्यिक कुसुमाग्रज तथा वि वा. वा.शिरवाडकर यांना मराठी साहित्य क्षेत्रात विशेष महत्वाचे स्थान आहे . त्यांचा २७ फेब्रुवारी हा जन्मदिन, मराठी भाषा गौरव दिन म्हणून साजरा केला जातो. काव्य, नाटक, कादंबरी या साहित्याच्या क्षेत्रात त्यांनी मोलाची भर घातली. त्यांचे साहित्य चिरंतन, शाश्वत स्वरूपाचे आहे.

भारत हा बहुभाषिक देश असून भारतीय विविध भाषांमध्ये लोकसंख्येच्या आधारावर बोलली जाणारी मराठी भाषा तिसऱ्या क्रमांकाची ओळखली जाते. मराठी ही भारतातील अधिकृत २२ भाषांपैकी एक भाषा असून ती महाराष्ट्र राज्याची अधिकृत तर गोवा या राज्याची सहअधिकृत भाषा आहे. महाराष्ट्र हे मराठी भाषिकांचे राज्य असल्याने मराठी संस्कृती,मराठी भाषा इथे प्रामुख्याने नांदते. महाराष्ट्र, गोवा या दोन राज्याव्यतिरिक्त इतर राज्यातही मराठी भाषा बोलणाऱ्यांची संख्या वाढत आहे. आंतरराष्ट्रीय पातळीवर विचार केला तर भारताप्रमाणे इस्त्रायल, मॉरिशियस या देशांमध्ये मराठी भाषा बोलली जाते. शिवाय जगातील अनेक देशात मराठी भाषिकांची वस्ती असलेली पहावयास मिळते. मराठी भाषेच्या जवळजवळ ५२ बोलीभाषा महाराष्ट्रातील विविध भागात असून आजच्या काळात बोलीभाषा लोप पावत चाललेल्या आहेत. त्यांचा प्रचार, प्रसार करणे आवश्यक आहे. बोली भाषांमुळे मराठी भाषा ही अधिकाधिक परिपूर्ण झालेली असली तरी प्रशासन, शिक्षणाचे माध्यम यामध्ये बोली भाषेचा वापर केला जात नाही.

गौरवशाली परंपरा असलेल्या मराठी भाषेला प्राचीन परंपरा असून ती आठव्या शतकापासून प्रचलित असल्याचे दिसते. राज्यकारभाराची भाषा म्हणून मराठीचा वापर यादव काळापासून होत होता. दुर्मिळ स्वरूपात सापडलेले शिलालेख, ग्रंथ या संशोधनावरून मराठी भाषा ही प्राचीन असल्याची साक्ष पटते. मराठी भाषेचा प्रवाह पुढे जात असताना त्यामध्ये कालपरत्वे छोटे मोठे अडथळे निर्माण झालेले दिसतात. पारसी भाषेच्या वाढत्या प्राबल्यावर उपाय म्हणून छत्रपती शिवाजी महाराजांनी मराठी राजभाषा व्यवहार कोश अमात्य रघुनाथ हणमंते यांच्याकडून तयार करून घेतला. ही गोष्ट भाषा प्रगतीसाठी क्रांतिकारी अशीच होती. आजच्या काळात इंग्रजीचे मराठीवर आक्रमण हा चिंतेचा विषय आहे .आज शहरी भागाप्रमाणे खेड्यातील पालक, विद्यार्थी इंग्रजी माध्यमांच्या शाळाकडे आकर्षित होताना दिसत आहेत.

मराठी भाषा ही महाराष्ट्रातील अठरापगड जातीतील संतानी आपल्या अभंग, ओवी, कीर्तन या माध्यमातून आत्माविष्कारा बरोबरच भाषाविष्कार केला. संत ज्ञानेश्वरांनी मराठी भाषेचा गोडवा अमृतापेक्षाही जास्त आहे असे म्हटले. तर नाचू कीर्तनाचे रंगी, ज्ञानदीप लावू जगी ! असे म्हणणाऱ्या नामदेवांनी मराठी भाषेची पताका उत्तर भारतापर्यंत पोहचवली. संत तुकाराम यांनी मराठी भाषेला वैभवाच्या शिखरावर नेहून ठेवले. समर्थ रामदासांचे मनाचे श्लोक, दासबोध या ग्रंथातून मराठी भाषा भक्तीरसात रमली. संत एकनाथांनी भागवत ग्रंथाची रचना करून मराठी भाषेत भर घातली. याशिवाय अनेक संत,पंत,तंत मंडळींनी माय मराठी भाषेच्या समृद्धीचा आलेख व्यापक आणि विस्तृत स्वरूपात आकारास आणला.

१९ व्या शतकात अनेक समाज सुधारक, विचारवंत यांनी आपले साहित्यिक योगदान दिले. महात्मा फुले, सावित्रीबाई फुले, ताराबाई शिंदे, लोकहितवादी, लोकमान्य टिळक, विष्णुशास्त्री चिपळूणकर अशा अनेकांनी ग्रंथलेखन करून मराठी भाषेत दर्जेदार ग्रंथांची निर्मिती केली.

मराठीमध्ये वि. स. खांडेकर, वि. वा. शिरवाडकर, विंदा करंदीकर, भालचंद्र नेमाडे या मराठीतील साहित्यिकांना ज्ञानपीठ पुरस्काराने गौरवण्यात आले. मराठीतील अनेक नामवंत साहित्यिकांनी साहित्य अकादमीचे पुरस्कार प्राप्त करून मराठी भाषेचा झेंडा साहित्य क्षेत्रात मोठ्या डौलाने फडकविला. स्वातंत्र्योत्तर काळात १९६० नंतर ग्रामीण साहित्य, दलित साहित्य, स्त्रीवादी साहित्य, आदिवासी साहित्य अशा साहित्य प्रवाहांचा उदय झाला. या साहित्य प्रवाहांमुळे मराठी भाषा तळागाळातील मराठी लोकांपर्यंत पोहचली. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रेरणेने दलित साहित्याचा सशक्त प्रवाह जन्माला आला. कथा, काव्य, कादंबरी, नाटक ,चरित्र, आत्मकथन अशा विविध साहित्य प्रकारांनी ग्रामीण, दलित, आदिवासी, उपेक्षित, शोषित, वंचित, कष्टकरी, मजूर,कामगार, महिला सर्वसामान्यांचे जीवन मराठी साहित्य क्षेत्रात आले.

मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा प्राप्त झाल्यानंतर राजधानी दिल्ली या ठिकाणी अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन झाले. या ९८ व्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाच्या अध्यक्षा डॉ. तारा भवाळकर यांनी मराठी भाषा, साहित्य ,संस्कृती आणि अन्य विषयाच्या अनुषंगाने व्यक्त केलेले विचार चिंतन करण्यास भाग पाडतात. मराठी भाषा केवळ ग्रंथातून नव्हे तर बोलल्याने जिवंत राहील असे सांगताना महाराष्ट्राला सातत्याने पांडुरंगाचे स्मरण करायला लावणारी मराठी भाषा संतांनी टिकवली,असाही विचार त्यांनी व्यक्त केला. आज महाराष्ट्रात मराठी भाषेच्या संदर्भात महाराष्ट्र शासन, विविध संस्था यांच्यामार्फत मराठी भाषेच्या संवर्धनासाठी विविध उपक्रम राबविले जातात. जेणेकरून मराठी भाषेची थोरवी लोकांपर्यंत पोहोचली पाहिजे,तिचे संवर्धन आणि जतन झाले पाहिजे असे अनेक उद्देश या पाठीमागे दिसतात.

कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ, सातारा यांचे घटक महाविद्यालय असलेल्या छत्रपती शिवाजी कॉलेजमध्ये भाषा मंडळ व मराठी विभाग आयोजित मराठी भाषा गौरव दिनानिमित्त सातारा जिल्ह्यातील साहित्यिकांचा कुलगुरू डॉ. ज्ञानदेव मस्के, प्र. कुलसचिव डॉ.विजय कुंभार,प्राचार्य डॉ .राजेंद्र मोरे , प्र.भाषा संचालक डॉ. सुभाष वाघमारे या मान्यवरांच्या उपस्थितीत सन्मान होत आहे ही गोष्ट जिल्ह्यातील साहित्यिकांच्या दृष्टीने आनंददायी आणि मराठी भाषेच्या संवर्धनाच्या , त्यांचे साहित्य जपण्याच्या दृष्टीने राबविलेला महत्वपूर्ण अभिनव उपक्रम आहे.

लोकांचे प्रबोधन व्हावे, मनोरंजन व्हावे म्हणून विविध विषय हे प्रामुख्याने एकांकिका,नाटक, लघुनाटिका , मालिका अशा माध्यमातून लोकांपर्यंत पोहोचवल्या जातात. अगदी अलीकडेच शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर युवा महोत्सवात तसेच कराड या ठिकाणी झालेल्या राज्यस्तरीय लघुनाटिका स्पर्धेत प्रतिक शिलेवंत या युवा लेखकाने म.. म...मराठीचा या लघुनाटिकेच्या माध्यमातून मराठी भाषा जागवली पाहिजे, रूजवली पाहिजे, वाढवली पाहिजे या तळमळीतून केलेले लेखन तसेच या लघुनाटिकेतील कलाकारांनी आपल्या सहज अभिनयातून अचूकपणे घेतलेला वेध विचार करण्यास लावणारा आहे.

शाळा, महाविद्यालय, ग्रंथ महोत्सव, शोध मराठी मनाचा संमेलन अशा अनेक गोष्टी या मराठी भाषा संवर्धनाच्या दृष्टीने टाकलेली पाऊले आहेत. आजच्या वर्तमानकाळाचा विचार करीत असताना मराठी लोकांनी माय मराठी भाषेचा आपल्या बोलण्यातून ,लेखनातून केलेला जागर चिरंतन स्वरूपाचा राहील.

Extension activity to Bhilar village by department of sociology

कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ, सातारा
(राज्य सार्वजनिक विद्यापीठ)

छत्रपती शिवाजी कॉलेज, सातारा
घटक महाविद्यालय

अर्थशास्त्र विभाग आयोजित

राज्यस्तरीय खुली प्रश्नमंजुषा स्पर्धा २०२४-२५

सस्नेह निमंत्रण

प्रति,
सर्व सहकारी प्राध्यापक
बंधू, भगिनी

महोदय,

आपणास अगत्यपूर्वक निमंत्रित करताना आम्हास मन:पूर्वक आनंद वाटतो की, आपल्या महाविद्यालयातील अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने प्रतिवर्षीप्रमाणे "भारतीय अर्थव्यवस्था" या विषयावर आधारित "राज्यस्तरीय खुली प्रश्नमंजुषा स्पर्धा २०२५" या महाराष्ट्रातील नाविन्यपूर्ण अशा स्पर्धेचे आयोजन मंगळवार दि. २५ फेब्रुवारी २०२५ रोजी करण्यात आले आहे. या स्पर्धेचे हे पंधरावे वर्ष असून सदर स्पर्धेचा उद्घाटन समारंभ मा. प्राचार्य डॉ. राजेंद्र मोरे साहेब, सहसचिव (ऑडिट), रयत शिक्षण संस्था, सातारा यांच्या अध्यक्षतेखाली स. १०.३० वा. संपन्न होत आहे. तरी आपण व आपल्या विभागातील सर्व सहकारी यांची या उद्घाटन समारंभास प्रार्थनीय अशी उपस्थिती लाभावी. कार्यक्रमास आपण उपस्थित राहून आयोजक विद्यार्थी, सहभागी स्पर्धक यांना शुभेच्छा देऊन कार्यक्रमाची शोभा वाढवावी. तसेच दिवसभरात पार पडणाऱ्या स्पर्धेलाही सदिच्छा भेट द्यावी. ही नम्र विनंती.

आपला स्नेहांकित
प्रा. डॉ. अनिलकुमार वावरे
अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

Karmaveer Bhaurao Patil University, Satara
(State Public University)
Chhatrapati Shivaji College, Satara
(Constituent College)
Department of Economics & Internal Quality Assurance Cell
Jointly Organized
State Level Quiz Competition on Indian Economy
Date -25/02/2025
Time-10.00 am

लोकमत

गोमंतकीय संस्कृतीचे दर्शन

सातारावासीय झाले मंत्रमुग्ध : पारंपरिक कलेला मिळाले मोठे व्यासपीठ

लोकमत न्यूज नेटवर्क

साखळी : मराठी विभाग, कला, विज्ञान आणि वाणिज्य शासकीय महाविद्यालय साखळी आणि श्री छत्रपती शिवाजी कॉलेज सातारा यांच्यातील सामंजस्य करारांतर्गत सांस्कृतिक देवाणघेवाण कार्यक्रम उत्साहात पार पडला. या कार्यक्रमात घडविलेल्या गोमंतकीय संस्कृतीच्या दर्शनाने सातारावासीय मंत्रमुग्ध झाले.

श्री छत्रपती शिवाजी महाविद्यालय सातारा यांनी आयोजित केलेल्या आंतरराष्ट्रीय परिसंवादासाठी कला, विज्ञान आणि वाणिज्य शासकीय महाविद्यालय साखळी येथील मराठी विभागातील १३ विद्यार्थी व एक प्राध्यापक सहभागी झालेले होते. या संपूर्ण विद्यार्थ्यांचे नेतृत्व मराठी विभागातील प्रा. सुशा होंडक उपस्थित होते.

यावेळी छत्रपती शिवाजी कॉलेज सातारा येथील मराठी विभाग प्रमुख प्रो.डॉ. सुभाष वाघमारे यांनी विद्यार्थ्यांना रयत शिक्षण संस्था व कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठाविषयी माहिती दिली.र यांनी केले.

दरम्यान, या कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी आपल्या पारंपरिक कलेचे दर्शन घडवून आणले. त्यामुळे उपस्थित सत्तरीवासीयांना मोठी पर्वणीच मिळाली. या कार्यक्रमामुळे पारंपरिक कलेला मोठे व्यासपीठ मिळाल्याची भावना उपस्थितांनी व्यक्त केली.

छत्रपती शिवाजी कॉलेज सातारा येथील मराठी विभाग प्रमुख प्रो.डॉ. सुभाष वाघमारे यांच्यासोबत साखळी सरकारी महाविद्यालयातील प्राध्यापक व विद्यार्थी.

गोमंतकीय लोकसंस्कृतीचे दर्शन

विद्यार्थ्यांनी पारंपरिक गाऱ्हाणे, शिगमोत्सवातील लोकगीते, गोमंतकातील कवींच्या कविता, गवळण, कोंकणी भाषेतील गीते, धालो यांचे अद्वितीय आणि अद्भुत सादरीकरण करून सातारकरांना मंत्रमुग्ध केले. यावेळी प्रा. सुशा होंडकर यांनी गोमंतकीय संस्कृतीविषयी अभ्यासपूर्ण माहिती दिली.

"

गोमंतकीय संस्कृती, इतिहास, लोकपरंपरा यांचे दर्शन घडविणारा सांस्कृतिक कार्यक्रम साखळी सरकारी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी छत्रपती शिवाजी कॉलेज सातारा येथे घडविला, ही अत्यंत कौतुकास्पद बाब असून सामंजस्य करारांतर्गत यापुढेही असे उपक्रम राबविले जातील.

डॉ. नामदेव गावस, प्राचार्य, कला, विज्ञान आणि वाणिज्य शासकीय महाविद्यालय, साखळी.

परिसंवादात सहभाग, ऐतिहासिक स्थळांना भेटी

१ 'जागतिक भाषा साहित्यात प्रतिबिंबित वंचित व शोषितांचे जीवन' या विषयावरील परिसंवादात साखळी सरकारी महाविद्यालयातील मराठी विभागाचे विद्यार्थी व प्राध्यापक यांनी सहभाग घेतला.

२ तसेच सातारा परिसरातील छत्रपती शिवाजी संग्रहालय, सज्जनगड, अजिंक्यतारा किल्ला आदी ऐतिहासिक स्थळांना भेट दिली. विद्यार्थी व प्राध्यापक यांना साखळी सरकारी महाविद्यालयातील मराठी विभागाच्या विभाग प्रमुख प्रो.डॉ. स्नेहा महांबरे यांचे मार्गदर्शन लाभले.